

[Landbrugsministeren.]

jeg har ikke i dag nogen færdig mening om, hvordan noget sådant skulle kunne finde sted.

Vedrørende jagtfondsmidlerne har jeg bedt om en indstilling fra Jagtfonden om, hvordan man tænker sig de nye midler fordelt. Men jeg tror, jeg må fastholde, at det for jagtfondsmidlerne må gælde, at de alene må tjene de jagtlige formål — men her er spørgsmålet om plantninger jo også inde i billedet.

Chr. Thomsen: Jeg vil gerne gøre et par enkelte bemærkninger i anledning af, at hr. Erik Hansen (Ålborg amt) rejste spørgsmålet om læplantning.

Jeg er helt klar over, at det i virkeligheden ligger sådan i Midt- og Vestjylland, at inden for et kort åremål skal hovedparten af de bestående ældre læhegn afløses; de er udtjente og må fornyes. Den nye fremgangsmåde, hvorefter man tager kommuner op som et samlet område og søger gennemført fælles læplantning for et større eller mindre område, kræver lange forberedelser og lange forhandlinger til mange forskellige sider. Jeg tror ikke på, at man kan gennemføre det som et stort beredskabsarbejde, som man pludselig i løbet af et par måneder eller to kan sætte ind med. Så enkelt og ligetil er det ikke. Jeg vil egentlig ikke tro, at Hedeselskabet med den nuværende kapacitet råder over mandskab til at arbejde med stort flere planer end dem, man i øjeblikket arbejder med. Men jeg kan da sige, at jeg for mit vedkommende vil være uhyre velvillig over for alt, hvad der kan ske på dette område; jeg tror bare ikke, man skal foregøgle nogen, at der pludselig kan sættes et eller andet stort plantningsarbejde i gang på dette felt. Dertil er forholdene slet ikke klarlagt.

Mads Eg Damgaard: Blot en enkelt bemærkning til det ærede medlem hr. Kjær Rasmussen, der siger, at skovbruget nu vist ikke er så dårligt endda, og at det slet ikke trænger til en sådan støtte. Jeg vil gerne henlede det ærede medlems opmærksomhed på en artikel, der netop i dag meget bejligt stod i Jyllands-Posten, skrevet af skovrider Kjeld Ladefoged, Århus. Heri gør han rede for det danske skovbrugs situation,

og det er virkelig ikke lysteligt; kan der derfor gøres noget til hjælp, er der meget stort behov derfor.

Til spørgsmålet om, at træ ikke er faldet i pris, når det skal anvendes på byggepladsen, vil jeg sige, at det i alt fald ikke er skovejernes skyld, for dér er det faldet 20-25 pct. over en bank.

Til spørgsmålet om, at der ingen mening er i en sådan hjælp fra statens side, vil jeg gerne sige, at det jo heller ikke gerne skulle koste staten penge. Det skulle gerne gøres på en sådan måde, at det var forholdsvis risikofrit, da det kun drejer sig om garanti. Der bliver da også i lovforslaget taget meget, meget store hensyn til risikoen derved, at først skal den normale høst tilgodeses og derefter 100 m³ træ for den enkelte skovejere.

Kjær Rasmussen: Jeg har bare den korte bemærkning til hr. Mads Eg Damgaard, som jeg gerne lader mig manuducere af, at man dog i lovforslaget har sørget for, at de mindste skovejere bliver skudt ud på forhånd — jeg tænker på 100 m³-grænsen.

Kjeld Ladefogeds artikel i Jyllands-Posten vil jeg meget gerne læse. Det eneste, jeg gjorde indvending imod, var, at man ikke i bemærkningerne her havde skrevet noget om træpriserne.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om bekæmpelse af enzootisk leukose hos kvæg.

(Lovforslaget (nr. 49) findes i tillæg A. sp. 769, fremsættelsen i tidenden sp. 406).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Chr. Thomsen: Vi har i en årrække haft lovgivning om bekæmpelse af enzootisk — eller for at bruge et dansk ord: overførbart — leukose. Man kan ikke sige, at den har været nytteløs, men vi er egentlig ikke kommet videre med den indtil dato, end at vi sådan set kun har kunnet holde sygdommen i ave, idet det antal smittede besætninger, man har opdaget pr. år, har været nogenlunde konstant. Derfor er det efterhånden blevet klart for alle, at hvis man skal nå videre, hvis man virkelig skal have sygdommen udryddet, skal man på grund af den vanskelighed, der er med at opdage sygdommen — der kan jo gå år, fra et dyr har fået sygdommen, til man faktisk opdager det — nødvendigvis gå til værks på langt bredere front og i virkeligheden tage samtlige danske besætninger og undersøge dem for leukose. Det vil være nødvendigt for fremover at undgå den skade på danske besætninger, som leukosen fremkalder.

Men jeg tror også, det er nødvendigt af hensyn til vor eksport af avlskvæg. Vi har da heldigvis en stigende eksport af avlskvæg; men der er ingen tvivl om, at på dette område har det stor betydning, hvis man kan sige, at de og de sygdomme er absolut udryddet i landet, sådan at man altså ikke må nøjes med attest for, at de og de dyr er fri, men at hele landet er tuberkulosefrit, frit for smitsom kalvekastning, frit for leukose. Det er givet, at det alt sammen er en fordel, når det drejer sig om eksport. Derfor tager lovforslaget sigte på, at man ganske enkelt begynder med at tage samtlige danske besætninger op til en virkelig undersøgelse for leukose. Det vil vare en 6-årig periode, hvis alt går vel, at komme igennem det.

Det siges ofte, at man på mange felter pålægger politiet opgaver, som egentlig ikke er politimæssige opgaver. Jeg vil gerne sige, at her gør man det modsatte; i den nugældende lovgivning er det sådan, at politimestrene landet over har visse pligter, visse funktioner at udføre, når man havde fundet leukose i kvægbesætningen. Efter lovforslaget udgår politimestrenes pligter og retigheder, idet det alene bliver dyrlægerne, veterinærerne, der kommer til at forestå bekæmpelsen af leukose. Når man kommer

igennem de danske besætninger, skal det nok vise sig, at der er mindst 600 besætninger, der er smittet med leukose. Der er ingen tvivl om, at det for mange danske landmænd vil blive en kedelig overraskelse, når de har fået deres besætning undersøgt og opdager, at der er leukose i den. Det kan blive en svær omgang for mange at komme igennem; men jeg tror, at det for landbruget som helhed og i øvrigt også for den enkelte landmand er en fordel at få det opdaget på et tidligt tidspunkt, og for landbruget og samfundet som helhed vil det være af betydning, at man snarest kommer i gang med bekæmpelsen af leukose.

Vi kan fra socialdemokratiets side tilsige en velvillig behandling af lovforslaget.

Juul-Madsen: Da mit partis ordfører, hr. Niels Ravn, er forhindret i at være til stede, skal jeg på mit partis vegne anbefale det foreliggende lovforslag.

Kofoed: Betydningen af, at landbruget er fri for smitsomme sygdomme såsom tuberkulose og kastning, er jo velkendt, da disse før påførte såvel erhvervet som samfundet store tab. Det kan derfor hilses med tilfredshed, at der nu fremsættes et lovforslag vedrørende en anden af vore kvægsygdomme, nemlig leukosen. Den er ganske vist ikke så kendt, og bortset fra de i bemærkningerne nævnte områder er den heller ikke så udbredt. Den viser heller ikke den voldsomme udbredelse ad mange forskellige smitteveje som f. eks. mund- og klovsygen. Men på sin vis er den farligere ved sin langsomme udvikling og vanskeligheden ved for besætningsejeren at konstatere den. Som det fremgår af bemærkningerne, har man heller ikke midler til behandlingen, hvorfor det er nødvendigt at slagte besætningerne. Det er imidlertid nu muligt at gennemføre en blodundersøgelse lettere, og det giver så igen mulighed for en virkelig konstatering af, hvor mange besætninger der er smittet, så man på den måde kan nå til en effektiv udryddelse af denne sygdom. Men eftersom smitten overføres direkte gennem kontakt, er faren for udbredelse større, især i disse år, da der sker flytning af besætningerne fra de østlige områder af landet til de vestlige.

[Koføed.]

Ligeledes kan man ikke komme udenom, at avlstdyreksperten også vil blive ramt ved den øgede smittefare, fordi der kommer besætninger, som muligvis er smittede. Desuden kan det blive farligt for eksporten i det hele taget med erstatningskrav fra det land, man nu eksporterer til.

Der er ganske vist foregået en vis bekæmpelse efter loven fra 1920 og bekendtgørelsen fra 1959, men effektiv har den vel ikke været.

Jeg nævnte før, at faren for smitte opstår gennem det avlstdyrsalg, der finder sted. Men man må vel også tænke på de dyrskuer, der bliver afholdt; så længe der ikke er attester på de dyr, der skal på dyrskue, kan der også være smittefare her.

I bemærkningerne regnes der med en bekæmpelsestid på 6 år, og jeg siger: forhåbentlig slår det til. Men erfaringer med andre sygdomme, som man har bekæmpet inden for kvæget, viser jo, at den sidste ende som regel er ret tung at få has på.

Jeg vil spørge landbrugsministeren, om han vil være opmærksom på, om de i bemærkningerne nævnte takster vedrørende tilskud til de besætninger, der skal udsættes, er i overensstemmelse med det prisniveau, vi ligger på i dag. Loven skal jo helst være således, at man animerer besættings ejerne til at bekæmpe sygdommen. Hvis de derimod skal få for store tab, kommer der muligvis modstand. Jeg henstiller, at man ser på dette i udvalget.

Der er i det hele i mange henseender tale om en bemyndigelseslov til ministeren, men garantien for, at det ikke er helt urimeligt, ligger i, at de implicerede organisationer deltager i forhandlingerne.

Jeg skal stærkt anbefale lovforslaget til hurtig behandling; jeg tror, det er absolut nødvendigt.

Erik Hansen (Ålborg amt): Til det foreliggende lovforslag om bekæmpelse af kvæg-leukose skal jeg ikke knytte mange bemærkninger. Jeg skal kun sige, at her er jo et lovforslag, som har nogenlunde samme sigte som de tidligere vedrørende bekæmpelse af kvægsygdomme. Jeg vil gerne pege på, at den bekæmpelse, der fra det offentlige side har fundet sted af kvægsygdomme, for

landbruget og for samfundet som helhed har haft en uvurderlig betydning. Jeg tænker her på bekæmpelse af kvægtuberkulosen i 1930'erne og op igennem 1940'erne, jeg tænker på bekæmpelse af kastning og bekæmpelse af mund- og klovsyge; i det sidste har vi ikke rigtig fået fat på tingene.

Nu foreligger der et lovforslag, hvor man sætter bekæmpelse af leukose ind i en vis systematik, og man forventer i løbet af 2 gange 3 år at få denne kvægsygdom udryddet. Jeg tror ikke helt på, at man klarer det i det tidsrum; men lad os nu se, lad os få begyndt. Det er helt givet, at bekæmpelse af en sådan smitsom sygdom også udadtil betyder umådelig meget for os; det betyder, at de lande, hvortil vi i dag har eksport af avlstdyr, med større sandsynlighed og dermed forhåbentlig større købelyst kan henvende sig på det danske marked for at få vort kvæg.

Jeg skal på mit partis vegne anbefale lovforslaget.

Gunhild Due: Da mit partis ordfører ikke kan være til stede, skal jeg tilsige velvillig behandling på SF's vegne.

Landbrugsministeren (Peter Larsen): Må jeg takke for den enstemmige tilslutning og udtale håbet om, at vi ret hurtigt kan få dette lovforslag gjort færdigt.

Til hr. Koføed vil jeg blot sige, at spørgsmålet om taksterne må vi se nærmere på.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændring af lov om sømandsskat.

Valgt blev: *Hindkjær Pedersen, Havnstrup Clemmensen, Asger Jensen, Stetter, Jens Peter Jensen* (Sorø amt); *Foged, Jens Frandsen, Niels Helveg Petersen, Helge von Rosen, Martin Pedersen, Helge Nielsen, Grünbaum, Ove Hansen, Egon Jensen, Peter Nielsen, Holm Tved og Vivike.*

Den sidste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om vandforsyning:

Valgt blev: *Stæhr Johansen, Juul-Madsen, Poul Schlüter, H. C. Toft, Enggaard, Hauch, Kristen Østergaard, Nordqvist, Skovmand, Arthur Jacobsen, Hans Hækkerup, Ove Hansen, Waldemar Laurson, Axel Ivan Pedersen, Børge Schmidt, Chr. Thomsen og Krog Hansen.*

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Udvalget angående forslag til lov om ændring i lov om Danmarks erhvervsfond har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Udvalget angående forslag til lov om udskrivning af indkomst- og formueskatten til staten for skatteåret 1968-69 og forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Om folkepensionsbidrag) har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Medlem af folketinget Gorrsen har meddelt mig, at han ønsker til ministeren for offentlige arbejder at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren drage omsorg for, at det nødvendige motorvejssamarbejde mellem Danmark og Tyskland etableres nu?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spærgetid.

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 19. marts kl. 13³⁰ med følgende dagsorden:

1) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om forhøjelse af stempelafgift.

2) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om revision af den kommunale inddeling.

3) *Første behandling af:*

Forslag til lov om terapiassistenter.

4) *Forespørgsel til forsvarsministeren af Victor Gram m. fl.*

5) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændring af lov om teknisk samarbejde med udviklingslandene.

6) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændring af vandløbsloven

og

forslag til lov om ændring af lov om landvæsensretter.

7) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om garanti for lån og rentetilskud til skovejere i anledning af stormfaldet i 1967.

8) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om bekæmpelse af enzotisk leukose hos kvæg.

9) *Valg af 1 medlem til lønningsrådet (i stedet for Jørgen Peder Hansen).*

10) *Valg af 1 stedfortræder for statsrevisor H. C. Toft (i stedet for Thestrup).*

Angående folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge henviste formanden til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 13⁵⁵.

23. møde.

Tirsdag den 19. marts kl. 13³⁰.

Formanden: I skrivelse af 12. d.m. meddeler udenrigsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af tre på De Forenede Nationers konference om retsordenen på havet i Genève i 1958 undertegnede konventioner, nemlig konvention om det ydre territorialfarvand og den tilstødende zone, konvention om det åbne hav og konvention om fiskeri på det åbne hav og bevarelse af dets levende rigdomskilder samt valgfri protokol vedrørende tvungen bilægelse af tvister.

Forslaget var indleveret til fremsættelse den 15. d.m., men har af tekniske grunde først kunnet fremsættes i dag.

Udvalget angående forslag til lov om ændring af lov om den offentlige sygeforsikring. (Sygekassegrænsen m. v.) har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Medlem af folketinget Bodil Koch har meddelt mig, at hun ønsker til kulturministeren at stille følgende spørgsmål:

„Kan ministeren give oplysning om, hvorvidt regeringen har taget beslutning om at overflytte naturfredningen til et andet ministerium?“

Medlem af folketinget Søren B. Jørgensen har meddelt mig, at han ønsker til boligministeren at stille følgende spørgsmål:

„Finder ministeren, at et salær på 5 pct. af den årlige leje til et udlejningskontor blandt andet i Randers for anvisning af en lejlighed i et privat boligbyggeri er urimeligt?“

Medlem af folketinget Hanne Reintoft har meddelt mig, at hun ønsker til arbejdsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Finder ministeren det rimeligt, at man ved udbetaling af understøttelse til ledige medlemmer af en arbejdsløshedskasse fra-

drager et vist beløb, hvis disse medlemmer på grund af et handicap er tilkendt og modtager invaliditetsydelse i henhold til lov om invalidepension?“

Disse spørgsmål vil blive optaget på dagsordenen for tingets spørgetid i morgen.

Medlem af folketinget Poul Dam har meddelt mig, at han ønsker til justitsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren overveje at nedsætte et udvalg med repræsentanter såvel for den kriminologiske sagkundskab som for lovgivningsmagten til at undersøge, hvorvidt behandlingen af de indsatte i forvaringsanstalterne i Herstedvester og Horsens svarer til de intentioner, som førte til anstaltene oprettelse, og om de opnåede resultater, navnlig med hensyn til resocialiseringen af de forvarede, er tilfredsstillende?“

Medlem af folketinget Hanne Reintoft har meddelt mig, at hun ønsker til socialministeren at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren drage omsorg for, at børne- og ungdomsforsorgen fører tilsyn med de til landet bragte vietnamesiske børn efter samme regler, som er gældende for danske børn, og har ministeren overvejet, om der ikke fremtidig bør gives regler for fremgangsmåden ved eventuel indrejse og anbringelse af flere børn fra Vietnam?“

Disse to spørgsmål vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid efter spørgetiden i morgen.

Medlem af folketinget Merete Bjørn Hanssen har meddelt mig, at hun ønsker at tage sit den 13. marts anmeldte spørgsmål vedrørende statsanerkendte sygekassers informationspligt over for pressen tilbage. Spørgsmålet er herefter bortfaldet.

Skriftlig fremsættelse af forslag.

Udenrigsministeren (Poul Hartling): Jeg har den ære for det høje ting at fremsætte forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af tre på De Forenede Nationers konference om retsordenen på havet i Genève i 1958 undertegnede konventioner, nemlig kon-